

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO I FINANCIJE

Ana Dujmović

ZAVRŠNI RAD

**FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE MALIH I SREDNJIH SUBJEKATA
U SAD-u**

Zagreb, 2016.

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO I FINANCIJE

ZAVRŠNI RAD

FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE MALIH I SREDNJIH SUBJEKATA U SAD-u

Ana Dujmović

Matični broj studenta: 359/12-I

Mentor: dr.sc. Tamara Cirkveni Filipović, viši predavač

Zagreb, 2016.

FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE MALIH I SREDNJIH SUBJEKATA U SAD-u

Sažetak

Cilj rada je predstaviti računovodstveni okvir za mala i srednja društva u Sjedinjenim Američkim državama koji je razvijen od radne skupine američkog instituta ovlaštenih računovođa. Prikazana su društva koja mogu koristiti računovodstvene standarde za mala i srednja društva, okvir te cilj, elementi i kvalitativna obilježja financijskih izvještaja. Detaljnije su definirane vrijednosti pojedinih elemenata izvještaja o financijskom položaju kao što su: kratkotrajna imovina, kratkoročne obveze, dugoročne obveze, financijska imovina i financijske obveze, zalihe, nematerijalna imovina te nekretnine, postrojenja i oprema. Također, prikazani su sadržaj, utvrđivanje vrijednosti te objavljivanje Izjave o poslovanju te sastavljanje Izvještaja o novčanom tjeku od poslovnih, ulagačkih i financijskih aktivnosti.

Ključne riječi: FRF, SMEs, financijski izvještaji, SAD, AICPA

FINANCIAL REPORTING FOR SMALL AND MEDIUM SIZED ENTITIES IN USA

Summary

The aim is to present the accounting framework for small and medium sized companies in the United States of America that has been developed by a task force of the American Institute of Certified Accountants. Companies that can use Financial Reporting Framework as well as target elements and the qualitative characteristics of financial statements have been displayed. Value of individual elements of the Statement of Financial Position as: current assets, current liabilities, long term liabilities, financial assets and financial liabilities, inventories, intangible assets and property, plant and equipment have been processed. Also, determining the value and disclosure of Statements on operations and preparation of the Statement of cash flow from operating, investing and financing activities have been presented.

Key words: FRF, SMEs, financial statements, USA, AICPA

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. VRSTE I OBILJEŽJA DRUŠTAVA KOJA KORISTE FRF OKVIR	2
2.1. Obilježja malih i srednjih društava koja koriste FRF okvir	2
3. OKVIR ZA SASTAVLJANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA MALA I SREDNJA DRUŠTVA U SAD-u.....	4
3.1. Cilj financijskih izvještaja	4
3.2. Kvalitativna obilježja financijskih izvještaja	4
3.2.1. <i>Razumljivost</i>	5
3.2.2. <i>Relevantnost (važnost)</i>	5
3.2.3. <i>Pouzdanost</i>	6
3.2.4. <i>Usporedivost</i>	7
3.3. Elementi financijskih izvještaja	8
3.3.1. <i>Imovina</i>	8
3.3.2. <i>Obveze</i>	9
3.3.3. <i>Kapital</i>	9
3.3.4. <i>Prihodi</i>	9
3.3.5. <i>Rashodi</i>	10
3.3.6. <i>Dobici</i>	10
3.3.7. <i>Gubitci</i>	10
3.4. Kriterij priznavanja.....	10
3.5. Utvrđivanje vrijednosti	12
4. SASTAVLJANJE IZVJEŠTAJA O FINACIJSKOM POLOŽAJU ZA MALA I SREDNJA DRUŠTVA U SAD-u.....	13
4.1. Sadržaj izvještaja o financijskom položaju	13
4.2. Utvrđivanje vrijednosti pojedinih elementa izvještaja o financijskom položaju društva.....	14
4.2.1. <i>Kratkoročna imovina</i>	14
4.2.2. <i>Kratkoročne obveze</i>	15
4.2.3. <i>Dugoročne obveze</i>	15
4.2.4. <i>Financijska imovina i financijske obveze</i>	16
4.2.5. <i>Zalihe</i>	17
4.2.6. <i>Nematerijalna imovina</i>	21
4.2.7. <i>Nekretnine, postrojenja i oprema</i>	22

5.	SASTAVLJANJE IZJAVE O POSLOVANJU ZA MALA I SREDNJA DRUŠTVA U SAD-u	25
5.1.	Sadržaj izjave o poslovanju	25
5.2.	Utvrdjivanje vrijednosti elementa izjave o poslovanju	26
5.3.	Objavljivanje	27
6.	SASTAVLJANJE IZVJEŠTAJA O NOVČANOM TIJEKU	29
6.1.	Svrha i opseg	29
6.2.	Poslovne aktivnosti.....	30
6.3.	Ulagačke aktivnosti	31
6.4.	Financijske aktivnosti	32
6.5.	Izveštavanje o novčanim tokovima od poslovnih aktivnosti.....	32
6.6.	Izveštavanje o novčanim tokovima od ulagačkih i financijskih aktivnosti	33
6.6.1.	<i>Izveštavanje o novčanim tokovima na neto osnovi.....</i>	34
6.7.	Novčani tokovi u stranoj valuti.....	34
6.8.	Kamate i dividende.....	34
6.9.	Porezi na dobit.....	34
7.	ZAKLJUČAK	35
8.	POPIS LITERATURE	36

1. UVOD

FRF za SMEs¹ računovodstveni okvir razvijen je od strane radne skupine AICPA²-e kao poseban okvir namjenjen za mala i srednja društva. To je zaseban okvir financijskih izvještaja koji se ne zasniva na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima (US GAAP) u Sjedinjenim Američkim državama (SAD) koja koriste društva koja kotiraju na tržištu kapitala.

FRF okvir za mala i srednja društva oslanja se na spoj tradicionalnih računovodstvenih načela, te se prihodi priznaju ako je vjerojatno da će buduće gospodarske koristi pritjecati u subjekt i da se te koristi mogu pouzdano izmjeriti³. FRF pri utvrđivanju vrijednosti koristi povijesni trošak te omogućuje odabir računovodstvenih politika kako bi se ispunile potrebe krajnjih korisnika financijskih izvještaja. Okvir izbjegava propisane, detaljne standarde i opsežne zahtjeve objave. Budući da je više intuitivan i razumljiv za vlasnike malih tvrtki, te korisnike financijskih izvještaja, okvir izlaže načela koja potiču korištenje profesionalne prosudbe u određenim okolnostima transakcije ili događaja.

Opcija primjene FRF okvira izvješćivanja za mala i srednja društva isplativo je rješenje za upravu, vlasnika, i ostale koji zahtijevaju financijska izvješća pripremljena na dosljedan i pouzdan način izvan GAAP okvira koji je podvrgnut mišljenju javnosti, te stručnom nadzoru. Računovodstvena načela koja ga sačinjavaju prikladna su za pripremu financijskih izvještaja malih i srednjih društava uzevši u obzir potrebe korisnika tih izvještaja, te omjer koristi i troškova. Radne skupine koje su razvile FRF okvir za mala i srednja društva uz osoblje AICPA-e sastojale su se od stručnjaka s obiljem iskustva u poslovanju malih i srednjih društava.

FRF okvir razvijen je za mala i srednja društva koja zahtijevaju pouzdana financijska izvješća izvan GAAP okvira za unutarnju i vanjsku upotrebu. Radna skupina vjeruje da ovaj okvir mogu koristiti društva iz mnogih industrijskih grana, uključujući korporacijska i nekorporacijska društva. Okvir nije namijenjen kao zamjena za US GAAP financijske izvještaje.

---

¹ FRF za SMEs je skraćenica od Financial Reporting Framework for Small and Medium Sized Entities što u prijevodu znači Okvir financijskog izvješćivanja za male i srednje subjekte

² AICPA - American Institute of Certified Public Accountants – Američki institut ovlaštenih javnih računovođa

³ U SAD-u društva kojima dionice ili udjeli ne kotiraju na burzi mogu financijske izvještaje pripremati i po načelu blagajne.

2. VRSTE I OBILJEŽJA DRUŠTAVA KOJA KORISTE FRF OKVIR

U SAD-u ne postoji standardna definicija malih i srednjih društava. Ipak, pojam je intuitivan, široko prepoznatljiv, te učinkovito opisan za djelokrug društava za koje je FRF okvir namjenjen. Radna skupina i osoblje AICPA-a s određenom namjerom nisu razvili kvantificirana načela za određivanje što je malo, a što srednje društvo iz razloga što su utvrdili kako je razvijanje kvantificiranja te opisivanje vrste društava teže izvedivo.

Osobine tipičnih društava koje bi mogle upotrijebiti okvir predstavljena su dalje u radu. Ove osobine nisu sveobuhvatne niti predstavljene kao popis obveznih svojstava koje jedno društvo mora imati kako bi koristilo FRF okvir. AICPA nema nadležnost spriječiti ili zahtijevati upotrebu posebnog okvira namjene kao što je FRF okvir za mala i srednja društva. Navedene osobine predstavljene su kao pomoćne smjernice za menadžment i ostale dioničare prilikom određivanja prikladnosti korištenja FRF okvira tijekom priprema financijskih izvješća. U konačnici, odluka o tome koji računovodstveni okvir najbolje odgovara potrebama financijskog izvještavanja jednog društva, ostaje na upravi tog društva.

2.1. Obilježja malih i srednjih društava koja koriste FRF okvir

Okvir za mala i srednja društva u SAD-u mogu koristiti:

- društva koja nemaju obvezu pripremati financijske izvještaje temeljene na GAAP-u,
- društva čiji vlasnici, te uprava nemaju namjeru izdavati dionice na tržištu kapitala,
- neprofitne organizacije,
- društva koja imaju samo jednog vlasnika,
- društva čija se uprava i vlasnici društva oslanjaju na financijske izvještaje kako bi potvrdili svoju procjenu izvršenja plana, kretanja novca, te onoga što posjeduju i što duguju,
- društva koja ne djeluju u industriji u kojoj su uključena u transakcije koje zahtijevaju visoko-specijalizirano računovodstvo, poput financijskih institucija i državnih subjekata,

- društva koja se ne bave pretjerano kompliciranim transakcijama,
- društva koja ne djeluje značajno u inozemstvu,
- društva čiji ključni korisnici financijskih izvještaja imaju izravan pristup menadžmentu društva,
- društva čiji korisnici financijskih izvještaja mogu imati veće zanimanje o kretanju novca, likvidnosti, izvještajima o financijskom položaju, te pokrivenosti kamata,
- društva čiji financijski izvještaji podržavaju zahtjeve za financiranje banaka kad bankar ne temelji odluku posudbe isključivo na financijskim izvještajima, već i na raspoloživim instrumentima osiguranja ili drugih procesa procijena koji nisu izravno vezani za financijske izvještaje.

AICPA nema ovlasti zahtijevati korištenje FRF okvira za mala i srednja društva, stoga je upotreba okvira u potpunosti opcionalna te kao takva ne treba imati određen datum stupanja na snagu.

FRF okvir namjenjen je da bude stabilna platforma koja nije podložna čestim izmjenama ili ažuriranju.⁴

---

⁴ Prilagođeno prema "Financial Reporting Framework for Small and Medium-Sized Entities"(FRF okviru za SMS), dostupno na <https://www.aicpa.org/> (20.06.2016.)

3. OKVIR ZA SASTAVLJANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA MALA I SREDNJA DRUŠTVA U SAD-u

3.1. Cilj financijskih izvještaja

Financijski izvještaji su oblikovani kako bi ispunili uobičajene potrebe za informacijama vlasnika i menadžmenta kojima su potrebni pouzdani financijski izvještaji za interne potrebe, kao i potrebe za vanjskih korisnika financijskih informacija, o društvu.

Cilj financijskih izvještaja je pružiti informacije koje su korisne menadžmentu, kreditorima i ostalim korisnicima kada donose odluke o alociranju sredstava ili ocjenjuju rad upravitelja.

Financijski izvještaji pružaju informacije o:

- a. Ekonomskim resursima, obvezama i kapitalu društva
- b. Promjene u ekonomskim resursima, obvezama i kapitalu društva, i
- c. Ekonomskim performansama društva

Značajnost

Korisnici financijskih izvještaja su zainteresirani za informacije koje mogu utjecati na donošenje odluka. Značajnost je pojam koji se koristi kako bi opisao značaj informacija financijskih izvještaja korisnicima.

Stavka informacija ili zbroj stavki je značajan ako je vjerojatno da bi njezino izostavljanje ili pogrešno prikazivanje utjecalo ili promijenilo odluku. Materijalnost je stvar stručne procjene u danim okolnostima. Značajnost se uzima u obzir pri primjeni načela u FRF za SMEs računovodstvenih okvira i ispunjavanju ciljeva financijskih izvještaja. Stavke koje nisu značajne za financijske izvještaje, ne moraju biti odvojeno prikazane i objavljene.⁵

3.2. Kvalitativna obilježja financijskih izvještaja

Kvalitativna obilježja financijskih izvještaja definiraju i opisuju svojstva informacija pruženih u financijskim izvještajima koje čine informacije upotrebljivima njihovim korisnicima. Četiri glavna kvalitativna obilježja su: razumljivost, relevantnost (važnost), pouzdanost i usporedivost.

---

⁵ Ibid

3.2.1. Razumljivost

Kako bi informacije pružene u financijskim izvještajima bile korisne, korisnik mora biti u mogućnosti razumijeti ih. Pretpostavlja se da korisnici imaju razumijevanje poslovnih i gospodarskih aktivnosti, te računovodstva, zajedno sa spremnošću za proučavanje informacija s razumnom pozornošću.

3.2.2. Relevantnost (važnost)

Kako bi informacije pružene u financijskim izvještajima bile korisne, iste moraju biti važne za odluke korisnika. Informacija je relevantna po svojoj prirodi kada može utjecati na odluke korisnika pomažući im procijeniti financijski učinak prošlosti, sadašnjosti ili budućnosti transakcija i događaja ili potvrditi ili ispraviti prethodne procjene. Relevantnost se postiže kroz informacije koje imaju ulogu predviđanja ili ulogu potvrđivanja.

a. Uloga predviđanja i uloga potvrđivanja

Informacije koje pomažu korisnicima predvidjeti buduće prihode i novčane tokove društva imaju ulogu predviđanja. Iako informacije sadržane u financijskim izvještajima neće normalno biti predviđanje samo po sebi, to može biti korisno za izradu predviđanja. Informacije koje potvrđuju ili ispravljaju prethodna predviđanja imaju ulogu potvrđivanja. Informacije često imaju oboje; ulogu predviđanja i ulogu potvrđivanja.

b. Pravovremenost (pravodobnost)

Kako bi informacija bila korisna za donošenje odluka, korisnik bi ju morao primiti prije nego što izgubi svoju sposobnost da utječe na odluke. Korisnost informacija za donošenje odluka opada kako vrijeme protječe.⁶

---

⁶ Ibid

3.2.3. Pouzdanost

Kako bi informacije sadržane u financijskim izvještajima bile korisne, iste moraju biti pouzdane. Informacija je pouzdana kada se nalazi u uzajamnoj vezi sa stvarnim transakcijama i događajima, a informacija je razumno oslobođena pogrešaka i pristranosti.

Pouzdanost se postiže kroz prezentaciju vjernosti, provjerljivosti i neutralnosti. Na neutralnost utječe korištenje opreznosti prilikom donošenja procjena u uvjetima nesigurnosti:

a. Vjerno predočavanje

Vjerno predočavanje se postiže kada su transakcije i događaji koji utječu na društvo prikazani u financijskim izvještajima na način koji se nalazi u uzajamnoj vezi sa stvarnim transakcijama i događajima. Dakle, transakcije i događaji su predstavljeni na način koji prenosi njihov sadržaj, a ne nužno i njihove pravne ili druge oblike.

Suština transakcija i događaja ne mora uvijek biti u skladu sa suštinom koja proizlazi iz njihovog pravnog ili drugog oblika. Kako bi se odredio sadržaj transakcije ili događaja, možda će biti potrebno razmotriti grupu povezanih transakcija i događaja u cjelini. Određivanje suštine transakcije ili događaja će biti pitanje profesionalne prosudbe u danim okolnostima.

b. Provjerljivost

Prezentacija transakcije ili događaja financijskih izvještaja je provjerljiva ako se obrazovani i neovisni promatrači slažu da odgovara stvarnim transakcijama ili događajima s razumnim stupnjem preciznosti. Provjerljivost se fokusira na pravilnu primjenu na temelju mjerenja, a ne svojoj prikladnosti.

c. Neutralnost.

Informacija je neutralna kada je slobodna od predrasuda koje bi navele korisnike na donošenje odluka na koje su utjecali način na koji su podaci izmjereni ili predstavljeni. Pristranost u mjerenju događa se kada je mjera sklona precijeniti ili potcijeniti stavke koje su mjerene. U izboru računovodstvenih načela, pristranost se može pojaviti vođena interesima pojedinih korisnika ili s pojedinim gospodarskim ili političkim ciljevima na umu (npr. stvaranje skrivenih rezervi ili

prekomjernih rezerviranja, namjerno podcjenjivanje imovine ili prihoda i slično). Financijski izvještaji koji ne uključuju sve potrebno za pouzdan prikaz transakcija, te zbivanja koji utječu na društvo su nepotpuna i stoga potencijalno pristrana.

d. Opreznost

Opreznost u donošenju odluka pod uvjetima neizvjesnosti utječe na neutralnost financijskog izvještaja unutar prihvatljivih okvira. Prilikom postojanja neizvjesnosti, oprezne procjene nastoje osigurati da se imovina, prihodi i dobiti ne precijenjuju, i obrnuto, da obveze, troškovi i gubici nisu podcijenjeni. Ipak, opreznost ne obuhvaća namjerno podcjenjivanje imovine, prihoda i dobitaka, te namjerno precijenjivanje obveza, troškova i gubitaka.⁷

3.2.4. Usporedivost

Korisnici trebaju biti u stanju usporediti financijske izvještaje društva kroz vrijeme kako bi identificirali trendove njegova financijskog položaja i uspješnosti. Korisnici također moraju biti u stanju usporediti financijske izvještaje različitih društava, kako bi mogli ocijeniti njihov relativni financijski položaj, uspješnost i promjene financijskog položaja. Stoga se mjerenje i prikazivanje financijskog učinka sličnih transakcija i ostalih događaja mora provesti dosljedno kroz cijelo poslovanje i kroz vrijeme za društvo te na dosljedan način za različita društva.

Usporedivost je osobina odnosa između dva dijela informacija, a ne određenog dijela informacije. Dozvoljava korisnicima da prepoznaju sličnosti i različitosti informacije dobivene od dvije skupine financijskih izvještaja. Usporedivost je važna kad se uspoređuju financijski izvještaji dvaju različitih društava, kao i prilikom usporedbe dvaju jednakih društava tijekom više razdoblja ili u različitim trenucima.

Usporedivost u različitim financijskim izvještajima društva je povećana kada su korištene jednake računovodstvene politike dosljedno od razdoblja do razdoblja. Dosljednost sprečava pojavu zabluda koje bi mogle nastati zbog primjene različitih računovodstvenih politika u različitim razdobljima.

Kad se smatra da je promjena u računovodstvenoj politici prikladna, javlja se potreba za javnim objavljivanjem učinaka te promjene kako bi se održala usporedivost.

---

⁷ Ibid

3.3. Elementi financijskih izvještaja

Financijski izvještaji oslikavaju financijske učinke transakcije i drugih događaja grupirajući ih u velike skupine prema njihovim ekonomskim obilježjima. Ove velike skupine nazivaju se elementi financijskih izvještaja. Elementi izravno povezani s mjerenjem financijskog položaja u bilanci jesu imovina, obveze i glavnica. Elementi izravno povezani s mjerenjem uspješnosti u izvještaju o dobiti jesu prihodi i rashodi.

Bilješke uz financijske izvještaje, koje se koriste u svrhu pojašnjenja ili daljnjeg objašnjenja stavki u financijskim izvještajima, iako su sastavni dio financijskih izvještaja ne smatraju se njihovim elementima.

Neto dobit je preostala svota nakon što se troškovi odbiju od prihoda.

Neto dobit u pravilu uključuje sve transakcije i događaje koje povećavaju ili smanjuju kapital društva, osim onih koji proizlaze iz vlasničkih uloga.

3.3.1. Imovina

Imovina je ekonomski resurs koji kontrolira društvo kao rezultat prošlih transakcija ili događaja i od kojih mogu proizaći buduće ekonomske koristi. Imovina ima tri bitna obilježja:

a. Utjelovljuje buduću korist koja uključuje potencijal da doprinese, pojedinačno ili u kombinaciji s drugim sredstvima, izravno ili neizravno priljev novca ili novčanih ekvivalenata u društvo

b. Može kontrolirati pristup toj koristi

c. Transakcije ili događaji koji daju pravo na korist ili kontrolu nad njom su se već dogodili.

Kontrola pristupa koristi ne mora biti legalno obvezujuća kako bi neki resurs bio imovina, uz uvjet da društvo može kontrolirati njezinu iskoristivost na drugi način.

Postoji bliska povezanost između nastanka izdataka i sjecanja imovine, iako se ne moraju nužno podudarati. Prema tome, ako društvo ostvari izdatak, to može pružiti dokaze da je namjera buduća ekonomska korist, ali nije konačni dokaz da nabavljen predmet

udovoljavanja definiciji imovine. Isto tako, nepostojanje izdatka ne isključuje da predmet udovoljava definiciji imovine, te da time stekne uvjet za priznavanje u izvještaju o financijskom položaju. Na primjer, predmeti koji su bili donirani društvu mogu se smatrati njegovom imovinom.

3.3.2. Obveze

Obveze su dužnosti društva koje proizlaze iz prošlih transakcija ili događaja, čije priznavanje može dovesti do prijenosa ili korištenja imovine, pružanje usluga, te neki drugi prinos ekonomske koristi u budućnosti.

Obveze imaju tri bitna obilježja:

- a. One utjelovljuju dužnost ili odgovornost prema drugima što podrazumijeva priznavanje budućih transakcija ili korištenja sredstava, pružanje usluga ili neki drugi oblik ekonomskih prinosa na predodređeni ili određivi datum, prilikom pojave određenog događaja, te po zahtjevu,
- b. Dužnost ili odgovornost obvezuje društvo, dajući mu pritom malo ili nimalo mogućnosti da ih izbjegne,
- c. Transakcija ili događaj koji obvezuje društvo već je proveden.

Obveze ne moraju biti pravno obvezujuće, pod uvjetom da se one podmiruju na neki drugi način; mogu se temeljiti na pravičnim ili izvedenim dužnostima. Izvedena obveza je ona koja se može zaključiti iz činjenica određene situacije, za razliku od ugovornih.⁸

3.3.3. Kapital

Kapital je vlastiti izvor financiranja imovine društva te predstavlja ostatak imovine nakon podmirivanja obveza. Kapital uključuje specifične kategorije tj. dodatno se rasčlanjuje na npr., dodatno uplaćeni kapital i zadržanu dobit.

3.3.4. Prihodi

Prihod je povećanje ekonomske koristi u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza, koje proizlazi iz redovnih aktivnosti društva. Prihod društva normalno

---

⁸ Ibid

proizlazi iz prodaje robe, pružanjem usluga ili korištenjem resursa od strane drugih društva kao np. najma, kamata, tantijema, dividenda i sl.

3.3.5. *Rashodi*

Rashodi su smanjenje ekonomske koristi u obliku odljeva ili smanjenja imovine ili stvaranja obveza koje proizlaze iz redovnih prihodovnih aktivnosti društva.

3.3.6. *Dobici*

Dobici predstavljaju povećanje kapitala iz povremenih transakcija i događaja koji utječu na društvo, tj. osim onih koje proizlaze iz redovnog poslovanja. Dobici, primjerice, uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugotrajne imovine.

3.3.7. *Gubitci*

Gubitci predstavljaju smanjenje kapitala iz povremenih transakcija i događaja koji utječu na društvo, tj. osim onih koje proizlaze iz troškova ili raspodjele kapitala. Gubici uključuju, primjerice, gubitke proizašle iz katastrofa, kao što su poplava i požar, ali i one proizašle iz prodaje dugotrajne imovine.

3.4. Kriterij priznavanja

Priznavanje je proces uvrštavanja stavke u financijski izvještaj društva.

Priznavanje se sastoji od dodavanja svote uključene u zbroj izvještaja, zajedno sa opisom stavke (npr. zalihe ili prodaja) u izvještaju. Slične stavke mogu biti grupirane zajedno u financijskim izvještajima za potrebe prezentacije.

Priznavanje ne znači objavljivanje u bilješkama u financijskim izvještajima. Bilješke pružaju daljnje detalje o priznatim stavkama u financijskim izvještajima ili pružaju informacije o stavkama koje ne zadovoljavaju kriterije za priznavanje te stoga nisu priznate u financijskim izvještajima.

Da li će određena stavka biti priznata, zahtijevati će primjenu profesionalne prosudbe pri razmatranju jesu li specifične okolnosti zadovoljile kriterije priznavanja.

Stavke u financijskim izvještajima iskazuju se u skladu s načelom nastanka događaja. Računovodstvo prema načelu nastanka događaja priznaje učinak transakcija i događaja u razdoblju u kojem su nastale transakcije i događaji, bez obzira je li došlo do plaćanja.

Prihod se priznaje kada je potpuno ili djelomično postignut učinak (u kontekstu ugovora koji su u tijeku), te postoji razumno uvjerenje u svezi mjerenja i naplate.

Dobitci se priznaju kada su realizirani.

Troškovi i gubitci se priznaju kada izdatak ili prijašnja priznata imovina nema očekivane buduće ekonomske koristi. Troškovi su vezani uz period na bazi transakcija ili događaja koji nastaju u tom periodu.

Rashodi se priznaju u izvještaju o financijskom položaju na bazi direktne povezanosti između nastalog troška i prihoda od specifične stavke prihoda.

Taj proces, koji se obično naziva usklađivanje troškova s prihodima, uključuje istodobno ili kombinirano priznavanje prihoda i rashoda koje su izravna i zajednička posljedica istih transakcija ili drugih događaja. Na primjer, različiti dijelovi rashoda koji sačinjavaju trošak prodanih proizvoda priznaju se u isto vrijeme kao i prihodi od prodaje robe.

Kada se očekuje povećanje ekonomske koristi tijekom nekoliko obračunskih razdoblja, a povezanost s prihodima se može odrediti samo u širem smislu, odnosno ne mogu se izravno odrediti, rashodi se priznaju u izvještaju o poslovanju na temelju sustavnih i racionalnih postupaka raspodjele. To je često potrebno, kada se prepoznaju troškovi povezani s korištenjem imovine kao što su nekretnine, postrojenja i opreme, patenti, te zaštitni znakovi. U takvim slučajevima, trošak nazivamo deprecijacijom ili amortizacijom. Navedeni postupci raspodjele namijenjeni su za svrhu prepoznavanja troškova u obračunskim razdobljima u kojima su ekonomske koristi povezane s tim stavkama iscrpljene ili istekle.

Rashod se priznaje neposredno u trenutku kada neki izdatak ne stvara nikakve buduće ekonomske koristi ili kada i do te mjere da se buduće ekonomske koristi ne kvalificiraju, odnosno kad se ne kvalificiraju kao imovina.

3.5. Utvrđivanje vrijednosti

Utvrđivanje vrijednosti je proces utvrđivanja novčanih svota po kojima su stavke priznate u finacijskim izvještajima. Postoji više različitih metoda mjerenja. Međutim, finacijski izvještaji prvenstveno se pripremaju primjenom metode povijesnog troška mjerenja, pri čemu se transakcije i događaji priznaju u obliku novčanih svota ili plaćenih ili primljenih novčanih ekvivalenata, odnosno u pripisanoj tržišnoj vrijednosti. Druge vrste temeljnih mjerenja se također koriste, ali samo u ograničenim okolnostima. Iste podrazumijevaju sljedeće:

- a. Trošak zamjene - svota koja će biti potrebna kako bi stekla ekvivalentna imovina,
- b. Utrživa vrijednost - svota koji će biti primljena od prodaje imovine u redovnom poslovanju. Tržišna vrijednost može se koristiti za procjenu utržive vrijednosti kada ne postoji konkretno tržište za to sredstvo razmjene,
- c. Sadašnja vrijednost – diskontirana svota budućih novčanih tokova koji se očekuju da će biti primljeni od imovine ili koji su potrebni za podmirenje obveza,
- d. Tržišna vrijednost - svota naknade koja bi se dogovorila u nepristranoj transakciji između obaviještenih, voljnih stranaka koje nisu pod prisilom da djeluju.

Finacijski izvještaji se uobičajeno sastavljaju uz pretpostavku da društvo vremenski neograničeno posluje te da će nastaviti poslovati u doglednoj budućnosti, te će biti u mogućnosti realizirati imovinu i ispunjavati obveze u redovnom tijeku poslovanja. Različiti temelji mjerenja mogu biti prikladni kada se ne očekuje da će društvo nastaviti rad u doglednoj budućnosti. Računovostveni okvir FRF za mala i velika društva trebao bi se koristiti samo od strane društava koja namjeravaju vremenski neograničeno poslovanje tj. da će poslovati u doglednoj budućnosti.⁹

---

⁹ Ibid

4. SASTAVLJANJE IZVJEŠTAJA O FINANCIJSKOM POLOŽAJU ZA MALA I SREDNJA DRUŠTVA U SAD-U

4.1. Sadržaj izvještaja o financijskom položaju

U skladu sa zahtjevima i računovodstvenim okvirom FRF-a za mala i srednja poduzeća, izjava o financijskom položaju treba, objektivno prikazivati financijski položaj društva na kraju razdoblja.

Navedeni izvještaj treba sadržavati slijedeće elemente:

- a. Kratkoročna imovina
- b. Dugotrajna imovina
- c. Ukupna imovina
- d. Kratkoročne obveze
- e. Dugoročne obveze
- f. Ukupne obveze
- g. Kapital i rezerve
- h. Ukupne obveze i kapital

Određena imovina treba se prikazati odvojeno, to su slijedeći oblici imovine:

- a. Novac i novčani ekvivalenti
- b. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja
- c. Unaprijed plaćeni troškovi
- d. Ostala financijska imovina
- e. Zalihe
- f. Ulaganja u nekonsolidirane podružnice i neproporcionalno konsolidirane zajedničke pothvate
- g. Sva ostala ulaganja prikazana odvojeno

- i. ulaganja mjerena metodom troška
- ii. ulaganja mjerena metodom udjela
- iii. ulaganja mjereno po tržišnoj vrijednosti
- h. Nekretnine, postrojenja i oprema
- i. Nematerijalna imovina
- j. Imovina tekućeg poreza na dobit
- k. Odgođena porezna imovina
- l. Dugoročna imovina uključena u skupine za otuđenje
- m. Obračunati prihodi budućeg razdoblja

Određene obveze također se trebaju odvojeno klasificirati. To su slijedeće obveze:

- a. Glavni oblici kratkoročnih obveza
- b. Obveze za odgođeni porez na dobit
- c. Obveze povezane s imovinom koja se otuđuje
- d. Obveze na temelju kapitalnih najмова
- e. Odgođeno priznavanje prihoda
- f. Dugoročne obveze
- g. Odgođeno plaćanje troškova
- h. Ostale financijske obveze

4.2. Utvrđivanje vrijednosti pojedinih elementa izvještaja o financijskom položaju društva

4.2.1. *Kratkoročna imovina*

U klasifikaciji Izvještaja o financijskom položaju, kratkoročna imovina bi trebala uključivati onu imovinu koju je moguće realizirati unutar godine dana od datuma izvještaja o financijskom položaju ili u redovnom tijeku poslovanja.

Kratkoročna imovina treba sadržavati slijedeće oblike imovine: novac, ulaganja, potraživanja, zalihe, aktivna vremenska razgraničenja te odgođenu poreznu imovinu.

4.2.2. *Kratkoročne obveze*

U klasifikaciji Izvještaja o financijskom položaju, kratkoročne obveze trebaju uključivati svotu koja je plativa u roku od jedne godine od datuma izvještaja o financijskom položaju ili u redovnom tijeku poslovnog ciklusa. Redoviti tijek poslovnog ciklusa trebao bi odgovarati onom kratkoročnoj imovini.

Klasifikacija kratkoročnih obveza treba obuhvaćati svote primljene ili potraživanja za isporuku robe ili usluga koje se realiziraju u roku od jedne godine od datuma izvještaja o financijskom položaju (to jest, odgođeni prihod).

Kratkoročne obveze trebaju biti podijeljene po skupinama, kao što su bankovni krediti, odgođeno plaćanje troškova, krediti, obveze za poreze, obveze za dividende, odgođeni prihodi, kratkoročne obveze za dugoročni dug, te odgođena porezna obveza. Svota obveza prema direktorima, službenicima i dioničarima, te svote dugova prema matičnom društvu ili prema drugoj povezanoj tvrtki, bilo zbog kredita ili drugih razloga, treba prikazati zasebno.

4.2.3. *Dugoročne obveze*

Dugoročne obveze su obveze koje dospijevaju u roku dužem od godine dana.

Dugoročna klasifikacija obveza temeljena je na činjenicama koje postoje na datum izvještaja o financijskom položaju, a ne na očekivanjima u pogledu budućeg refinanciranja ili pregovora. Ako vjerovnik ima, na taj dan, ili će imati u roku od jedne godine (ili poslovnog ciklusa, ako je duže) od tog datuma, jednostrano pravo da zahtijeva hitnu otplatu bilo kojeg dijela dugovanja ili sveukupnog dugovanja prema odredbi iz ugovora o dugu, onda se obveza (ili njezin dio, prema potrebi) klasificira kao kratkoročne obveze, osim ako:

- a. se vjerovnik odrekao, u pisanom obliku, ili je naknadno izgubio pravo tražiti isplatu u više od godinu dana (ili unutar operativnog ciklusa, ako je duži) od datuma izvještaja o financijskom položaju;

b. je obnovljeno refinanciranje obveze na dugoročnoj osnovi prije nego su izdana financijska izvješća; ili

c. se dužnik upustio u neopoziv sporazum za refinanciranje kratkoročnih obveza na dugoročnoj osnovi prije nego su izdana financijska izvješća, i nema prepreka za izvršenje refinanciranja.

Dugoročne obveze društvo će svrstati u kratkoročne obveze, ako društvo na kraju ili prije kraja izvještajnog razdoblja prekrši odredbe sporazuma o dugoročnom kreditu te zbog toga obveza postane plativa na zahtjev, čak i ako je vjerovnik nakon izvještajnog razdoblja, a prije odobrenja izdavanja financijskih izvještaja, pristao da neće zahtijevati plaćanje zbog kršenja odredbi. Društvo obvezu razvrstava u kratkoročne obveze jer na kraju izvještajnog razdoblja nema bezuvjetno pravo na odgodu podmirenja obveze za najmanje dvanaest mjeseci nakon kraja izvještajnog razdoblja.

Međutim, ako je vjerovnik do kraja izvještajnog razdoblja pristao odobriti razdoblje počeka koje završava najmanje dvanaest mjeseci nakon izvještajnog razdoblja unutar kojeg društvo može ispraviti povredu i tijekom kojeg vjerovnik ne može zahtijevati trenutnu otplatu, društvo obvezu razvrstava u dugoročne obveze.

4.2.4. Financijska imovina i financijske obveze

Društvo treba priznati financijsku imovinu ili financijske obveze ako postane stranka ugovora.

Derivati se priznaju po trošku stjecanja koji je plaćen ili određen u ugovoru.

Osim derivata, financijska imovina se početno mjeri po trošku stjecanja uvećano za financijske troškove i transakcijske troškove kao što su troškovi koji se pripisuju kupnji, izdavanju ili prodaji financijske imovine.

Izdavatelj financijskog instrumenta treba klasificirati instrument ili njegove dijelove kao obvezu ili kapital u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma pri početnom priznavanju i definicijama financijske obveze i vlasničkog instrumenta.

Društvo treba napraviti prijeboj financijske imovine i financijskih obveza te objaviti neto svotu u izvještaju o financijskom položaju samo kada:

- a. ima zakonski provedivo pravo na prijeboj priznatih svota
- b. namjerava podmiriti na neto osnovi ili realizirati imovinu i podmiriti obvezu istovremeno

Društvo treba prestati priznavati financijsku imovinu prenesenu na drugi društvo samo kada je predana kontrola nad istom.

4.2.5. Zalihe

Zalihe obuhvaćaju kupljenu robu namjenjenu prodaji (npr. robu kupljenu od dobavljača za daljnju prodaju ili zemljište ili druge nekretnine za daljnju prodaju). Zalihe također obuhvaćaju gotove proizvode ili proizvodnju u tijeku, te materijal i potrošni materijal koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili pružanja usluga.

Zalihe se trebaju mjeriti po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti ovisno o tome što je manje.

Trošak zaliha treba obuhvatiti sve troškove kupnje, troškove konverzije i druge troškove nastale prilikom dovođenja zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi kupnje zaliha obuhvaćaju kupovnu cijenu, uvozne carine i druge poreze (osim onih koji će biti vraćeni društvu) transport, rukovanje, i druge troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju gotovih proizvoda, materijala, i usluga. Trgovački i količinski popusti, te druge slične stavke odbijaju se kod određivanja troškova nabave.

Troškovi konverzije zaliha uključuju troškove izravno povezane s jedinicama proizvodnje, kao što su troškovi izravnoga rada. Također uključuju sustavno raspoređene fiksne i varijabilne opće troškove proizvodnje koji su nastali pretvorbom materijala u gotove proizvode. Fiksni opći troškovi proizvodnje su neizravni troškovi proizvodnje koji ostaju razmjerno nepromijenjeni bez obzira na opseg proizvodnje, kao što su troškovi amortizacije i održavanja proizvodnih zgrada i opreme, te troškovi upravljanja i administracije. Varijabilni opći troškovi proizvodnje su neizravni troškovi proizvodnje koji izravno ili gotovo izravno ovise o opsegu proizvodnje, kao što su troškovi neizravnog materijala i neizravnoga rada.

Razvrstavanje fiksnih općih troškova proizvodnje među troškove konverzije temelji se na redovnim proizvodnim kapacitetima. Redovni kapacitet je proizvodnja koja se očekuje u

prosijeku tijekom određenog broja razdoblja ili sezona u normalnim uvjetima, uzimajući u obzir gubitak kapaciteta koji je posljedica planiranog održavanja. Moguće je koristiti stvarnu razinu proizvodnje ako je blizu redovnom kapacitetu. Svote fiksnih općih troškova proizvodnje raspoređenih na svaku jedinicu proizvodnje ne povećava se kao posljedica smanjene proizvodnje ili ako postrojenje ne radi. Nerazvrstani opći troškovi proizvodnje priznaju se kao rashod za razdoblje u kojemu su nastali. U razdobljima neuobičajeno visoke proizvodnje svota fiksnih općih troškova proizvodnje raspoređenih na svaku jedinicu proizvodnje se smanjuje, tako da se zalihe ne mjere iznad normalnih troškova. Varijabilni opći troškovi proizvodnje raspoređuju se na svaku jedinicu proizvodnje na temelju stvarne uporabe proizvodnih kapaciteta.

U postupku se proizvodnje istodobno može proizvoditi više od jednoga proizvoda. To je primjerice slučaj kad se proizvode skupni proizvodi ili ako postoje glavni proizvod i nusproizvod. Ako troškove konverzije svakoga proizvoda nije moguće odvojeno utvrditi, potrebno ih je smisljeno i dosljedno rasporediti među proizvodima. Raspoređivanje se može temeljiti, na primjer, na relativnoj vrijednosti prodaje svakoga proizvoda u fazi proizvodnoga postupka u kojoj je proizvode moguće međusobno razlikovati ili na kraju proizvodnje. Većina je nusproizvoda po svojoj prirodi beznačajna. U tom se slučaju nusproizvodi mjere po neto utrživoj vrijednosti, a ta se vrijednost odbija od troškova glavnoga proizvoda. Kao rezultat toga knjigovodstvena se vrijednost glavnoga proizvoda bitno ne razlikuje se od njegovih troškova

Ostali se troškovi uključuju u troškove zaliha u mjeri u kojoj su povezani s dovođenjem zaliha na postojeću lokaciju i u postojeće stanje. Na primjer, može biti primjereno uključiti u troškove zaliha opće neproizvodne troškove ili troškove oblikovanja proizvoda za određene klijente.

Primjeri troškova koji se isključuju iz troškova zaliha i koji se priznaju kao rashod za razdoblje u kojemu su nastali:

- (a) troškovi nenormalnih količina otpadnoga materijala, rada ili drugih resursa;
- (b) troškovi skladištenja, osim ako nisu nužno sastavni dio proizvodnoga postupka prije naredne proizvodne faze;
- (c) administrativni opći troškovi koji ne pridonose dovođenju zaliha na postojeću lokaciju i u postojeće stanje; i

(d) troškovi prodaje.

Troškovi zaliha koji zahtjevaju znatno vremensko razdoblje kako bi bili spremi za uporabu ili prodaju uključuju troškove kamata ako računovodstvena politika društva dozvoljava kapitalizaciju kamata. Trošak zaliha koje su spremne za uporabu ili prodaju prilikom nabave ne uključuju troškove kamata.

Društvo može kupiti zalihe s odgodom plaćanja. Ako je sporazumom predviđeno financiranje, taj se element, koji primjerice može biti razlika između nabavne cijene u redovnim rokovima kreditiranja i plaćene svote, priznaje kao rashod za kamate tijekom razdoblja financiranja.

Metode mjerenja troškova zaliha, kao što su metoda standardnih troškova ili metoda maloprodaje, mogu se koristiti iz praktičnih razloga ako se njihovom primjenom dobivaju rezultati koji su približni troškovima nabave. Metodom se standardnih troškova uzimaju u obzir uobičajene količine materijala, rada, uobičajena učinkovitost i iskorištenost kapaciteta. Oni se redovito pregledavaju i po potrebi mijenjaju u skladu s postojećim uvjetima.

Metoda maloprodaje često se koristi u trgovini na malo za mjerenje zaliha velikoga broja artikala koji se brzo mijenjaju i koji imaju slične marže, zbog čega nije moguće koristiti druge metode utvrđivanja troškova. Troškovi se zaliha utvrđuju na način da se prodajna vrijednost zaliha umanjuje za odgovarajući postotak bruto marže. Upotrijebljenim se postotkom uzimaju u obzir zalihe čija je vrijednost smanjena ispod njihove izvorne prodajne cijene. Često se koristi prosječni postotak za svaki odjel maloprodaje.

Troškovi zaliha koje se obično ne mogu međusobno zamjenjivati, te robe i usluga koji su namijenjeni i izdvojeni za posebne projekte određuju se koristeći specifično utvrđivanje njihovih individualnih troškova.

Specifično utvrđivanje troškova znači da se posebni troškovi pripisuju određenim predmetima na zalihi. Ovaj je pristup primjeren za predmete koji se izdvajaju za posebni projekt, bez obzira na to jesu li kupljeni ili proizvedeni. Međutim, specifično utvrđivanje troškova nije primjereno u slučajevima u kojima postoji veliki broj predmeta na zalihi koji se mogu međusobno zamjenjivati. U tim je slučajevima moguće primijeniti metodu odabira onih predmeta koji ostaju na zalihi kako bi se unaprijed odredili učinci na dobit, odnosno na gubitak.

Mogu se koristiti slijedeće metode obračuna zaliha: FIFO, LIFO ili prosječna ponderirana cijena.

Zalihe na različitim lokacijama ili držane na različitim teritorijima poreznih jurisdikcija, ne mogu se voditi po različitim metodama obračuna. Zalihe koje se vode u različitim poslovnim segmentima mogu se voditi po različitim metodama obračuna.

FIFO metodom se podrazumijeva da se predmeti na zalihi koji su prvi kupljeni ili proizvedeni, prvi i prodaju, te su stoga stavke koje ostaju na zalihama na kraju razdoblja one koje su kupljene ili proizvedene posljednje.

LIFO metodom se podrazumijeva da se prvo prodaju predmeti zaliha koji su kupljeni ili proizvedeni posljednji.

Kod metode ponderiranog prosječnog troška, trošak svake stavke iz zaliha određuje se na temelju ponderiranog prosječnog troška sličnih stavki na početku razdoblja i troška sličnih stavki koje su kupljene ili proizvedene u tom razdoblju. Prosjek se može računati po razdobljima ili po zaprimanju svake dodatne pošiljke, ovisno o uvjetima u kojima društvo posluje.

Troškovi zaliha možda se neće moći nadoknaditi ako su zalihe oštećene, ako su u cijelosti ili djelomično zastarjele, ili ako je smanjena njihova prodajna cijena. Troškove zaliha također nije moguće nadoknaditi ako je došlo do povećanja procijenjenih troškova dovršenja ili procijenjenih troškova koji tek trebaju nastati prodajom. Praksa otpisivanja zaliha ispod njihovih troškova do njihove neto utržive vrijednosti u skladu je sa stajalištem da se imovina ne smije iskazivati u svotama koje su veće od svota čija se realizacija očekuje njihovom prodajom ili uporabom.

Obično se zalihe otpisuju do neto utržive vrijednosti stavku po stavku ili zbirno. Međutim, u nekim okolnostima može biti primjerenije razvrstati slične ili povezane stavke iz zaliha u skupine. To može biti slučaj sa stavkama koje se odnose na istu liniju proizvodnje slične namjene ili krajnje uporabe, koje se proizvode i prodaju u istom zemljopisnom području, te čiju vrijednost nije moguće procijeniti odvojeno od drugih stavki iz te proizvodne linije. Nije primjereno otpisivati zalihe na temelju klasifikacije zaliha (na primjer gotova roba) ili sve zalihe iz određenog poslovnog segmenta. Pružatelji usluga općenito akumuliraju troškove za svaku uslugu za koju zaračunavaju posebnu prodajnu cijenu. Stoga se svaka takva usluga tretira kao zasebna stavka.

Procjene neto utržive vrijednosti temelje se na najpouzdanijim dokazima koji su dostupni u vrijeme izrade procjena vrijednosti zaliha čija se realizacija očekuje. Ovim se procjenama uzimaju u obzir promjene cijena ili troškova koje su izravno povezane s događajima nakon kraja razdoblja u mjeri u kojoj ti događaji potvrđuju uvjete koji su postojali na kraju razdoblja.

Procjenama neto utržive vrijednosti također se uzima u obzir svrha postojanja zaliha. Na primjer, neto utrživa vrijednost količine zaliha koje se drže kako bi se ispunilo ugovore o prodaji ili pružanju usluga temelji se na ugovorenoj cijeni. Ako je za ugovore o prodaji potrebno manje zaliha od postojeće količine, neto utrživa vrijednost viška zaliha temelji se na općim prodajnim cijenama. Ugovori o prodaji kojima se predviđa veća količina u odnosu na količinu prisutnu na zalihama ili ugovori o kupnji mogu imati za posljedicu nastanak rezerviranja.

Materijal i druge zalihe namijenjene proizvodnji zaliha ne otpisuju se ispod troška ako se očekuje da će prodajna cijena gotovih proizvoda u koje će biti ugrađeni biti jednaka ili veća od troškova zaliha. Međutim, ako pad cijene materijala upućuje na to da će troškovi gotovih proizvoda biti veći od neto utržive vrijednosti, materijal se otpisuje do neto utržive vrijednosti. U tim slučajevima troškovi zamjene materijala mogu biti najbolja dostupna mjera za određivanje njihove neto utržive vrijednosti.

Kad su zalihe prodane, knjigovodstvena vrijednost tih zaliha obračunava se kao rashod u razdoblju u kojemu je priznat odnosni prihod. Svota bilo kojega otpisa zaliha do neto utržive vrijednosti i svi gubici zaliha obračunavaju se kao rashod u razdoblju otpisa ili gubitka.

U slučaju smanjenja vrijednosti zaliha, dozvoljeno je vrijednosno usklađenje.

Neke se zalihe mogu rasporediti u drugu imovinu, na primjer zalihe koje se koriste kao sastavni dio nekretnine, postrojenja ili opreme proizvedenih u vlastitoj izvedbi. Zalihe koje se na ovaj način raspoređuju u neku drugu imovinu priznaju se kao rashod tijekom vijeka uporabe te imovine.

4.2.6. Nematerijalna imovina

Nematerijalnu imovinu trebalo bi amortizirati tijekom vijeka uporabe te imovine. Treba uzeti u obzir da nematerijalna imovina, za potrebe FRF za SME's računovodstvenog

okvira, ima ograničen vijek uporabe. Koristan vijek uporabe nematerijalne imovine koji proizlazi iz ugovornih ili drugih zakonskih prava ne smije prelaziti razdoblje navedenih prava, ali može biti kraće ovisno o razdoblju tijekom kojeg društvo očekuje koristiti imovinu.

Ako su ugovorna ili druga zakonska prava prenesena na ograničeno trajanje koje se može obnoviti, korisni vijek trajanja nematerijalne imovine treba uključivati razdoblje obnove samo ako postoji dokaz koji podupire obnavljanje od strane društva bez značajnijih troškova.

Metode amortizacije i procjene korisnog vijeka uporabe nematerijalne imovine trebaju se redovito procijenjivati. Kada nije poznat precizni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine, ista se amortizira najboljom procjenom korisnog vijeka trajanja.

Svota nematerijalne imovine koju treba amortizirati je svota početno priznata umanjena za ostatak vrijednosti. Pretpostavlja se da je ostatak vrijednosti nematerijalne imovine jednak nuli, osim ako se na kraju korisnog vijeka uporabe imovine, za istu ne očekuje da će imati koristan vijek uporabe za drugo društvo, i:

- a. ako je treća stranka preuzela obvezu da će kupiti imovinu na kraju njezinoga korisnog vijeka uporabe ili
- b. ostatak vrijednosti je moguće odrediti na temelju tog tržišta, te se za to tržište očekuje da će postojati na kraju korisnog vijeka trajanja.

Metoda amortizacije će odražavati obrazac u kojem su gospodarske koristi nematerijalne imovine potrošene ili na drugi način korištene. Pronaći odgovarajuću metodu amortizacije nematerijalne imovine bitno je kada se pronalazi prikladna metoda amortizacije za nematerijalnu imovinu. Kada nije moguće s pouzdanošću pronaći obrazac gospodarskih koristi, koristi se linearna metoda.

4.2.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema mjere se po trošku nabave.

Trošak pojedine nekretnine, postrojenja ili opreme obuhvaća nabavnu cijenu i ostale troškove nabave, troškove brokera, troškove arhitektonskih i inženjerskih naknada,

troškove pravnih usluga, pripreme zemljišta, troškove testiranja i sl. Stavke nekretnina, postrojenja i opreme koje nisu značajne, prikladno bi bilo grupirati.

Trošak stavke nekretnina, postrojenja i opreme uključuje izravne troškove izgradnje ili razvoja (poput materijala i rada) te režijske troškove koji se mogu pripisati izgradnji i razvoju.

Trošak stavke nekretnina, postrojenja i opreme koji je nabavljen, izgrađen ili razvijen tijekom vremena uključuje troškove izravno vezane uz nabavu, izgradnju ili razvojne aktivnosti (kao npr. troškovi kamata ako je računovodstvena politika društva takva da kapitalizira troškove kamata). Kapitalizacija troškova prestaje kada je nekretnina, postrojenje ili oprema završena ili spremna za uporabu.

Troškovi nastali pri održavanju nekretnine, postrojenja i opreme su troškovi popravka, a ne troškovi poboljšanja. Ako se trošak pripisuje i popravku i poboljšanju, udio koji se smatra poboljšanjem, uključiti će se u trošak imovine. Prenamjena projekta koja dodaje značajnu gospodarsku vrijednost nekretnini tretira se kao poboljšanje.

Amortizaciju¹⁰ treba priznavati sustavno tijekom njezinoga vijeka uporabe, racionalno i sistematično te prikladno prirodi pojedinoj stavki nekretnine, postrojenja i opreme uzimajući u obzir njen ograničen vijek trajanja. Trošak amortizacije računa se kao trošak minus očekivani ostatak vrijednosti.

Osim zemljišta koje ima neograničen vijek trajanja, nekretnine, postrojenja i oprema imaju ograničen vijek trajanja.

Značajan dio pojedine nekretnine, postrojenja i opreme može imati isti vijek uporabe i metodu amortizacije kao neki drugi značajni dijelovi te iste imovine.

Značajni događaji koji mogu upućivati na potrebu procjene metode amortizacije ili procjene korisnog vijeka uporabe uključuju slijedeće:

- a. promjena obujma u kojem se imovina koristi;
- b. promjena u načinu na koji se imovina koristi;
- c. uklanjanje imovine iz uporabe na duže vrijeme

---

¹⁰ FRF navodi kako su amortizacija i deprecijacija isti pojmovi

d. fizička oštećenja;

e. značajan tehnološki razvoj; i

f. zakonska ili slična ograničenja vezana uz uporabu imovine.

Osnove za mjerenje, metode amortizacije, korisni vijek trajanja ili stope trebaju biti objavljene za svaku skupinu nekretnina, postrojenja i opreme u financijskim izvještajima.

Treba objaviti knjigovodstvenu vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme koja se ne amortizira jer je u pripremi ili je stavljena van uporabe.

Ukoliko je računovodstvena politika društva da kapitalizira troškove kamata, isto treba objaviti u bilješkama.¹¹

---

¹¹ Prilagođeno prema "Financial Reporting Framework for Small and Medium-Sized Entities"(FRF okviru za SMS), dostupno na <https://www.aicpa.org/> (20.06.2016.)

5. SASTAVLJANJE IZJAVE O POSLOVANJU ZA MALA I SREDNJA DRUŠTVA U SAD-u

5.1. Sadržaj izjave o poslovanju

Izjava o poslovanju treba objektivno prikazivati rezultate poslovanja za određeni period u skladu s FRF računovodstvenim okvirom za male i srednje poduzetnike, te prikazivati sve bitne elemente kao što su prihodi, nabavna vrijednost prodane robe, troškove poslovanja, ostale prihode i dobitke te ostale rashode i gubitke.

Izveštaj o poslovanju treba sadržavati:

- a. Priznate prihode
- b. Prihode od ulaganja:
  - i. nekonsolidirane podružnice i neproporcionalno konsolidirane zajedničke pothvate
  - ii. sva ostala ulaganja prikazane odvojeno:
    - (1) ulaganja mjerena metodom troška
    - (2) ulaganja mjerena metodom udjela
    - (3) ulaganja mjerena po tržišnoj vrijednosti
- c. Rashode za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme
- d. Rashode za amortizaciju nematerijalne imovine
- e. Rashode tečajnih razlika
- f. Prihode, rashode, dobitke ili gubitke koji su rezultat transakcija ili događaja za koje se ne očekuje da se često javljaju tijekom nekoliko godina ili ne-tipične poslovne aktivnosti društva
- g. Porez na dobit.

5.2. Utvrđivanje vrijednosti elementa izjave o poslovanju

Prihodi od prodaje roba i usluga trebaju biti priznati kada su zadovoljeni zahtjevi u pogledu pritecanja ekonomskih koristi, pod uvjetom da je u trenutku izvršenja naplata izvjesna.

U transakcijama koje uključuju prodaju robe, prihodi se priznaju kada su ispunjeni slijedeći uvjeti:

- a) društvo je prenijelo na kupca značajne rizike i koristi od vlasništva nad robom te ne zadržava neprekidno sudjelovanje u poslovanju do razine koja se obično povezuje s vlasništvom, ni stvarnu kontrolu nad prodanom robom;
- b) svota prihoda se može pouzdano mjeriti te troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa transakcijom mogu se također pouzdano izmjeriti.

U slučaju pružanja usluga i dugoročnih ugovora i dopune tih ugovora, prihodi povezani s tom transakcijom priznaju se ili prema metodi stupnja dovršenosti transakcije ili metodom izvršenja ugovora.

Svako društvo je dužno odabrati računovodstvenu metodu priznavanja prihoda i rashoda. Važno je u potpunosti razumijeti odabrane metode posebice radi poreza. Nakon odabira, metoda se ne može mijenjati bez posebne dozvole Porezne uprave (IRS). Metoda stupnja dovršenosti i metoda izvršenja ugovora često se primjenjuju od strane građevinskih, inženjerskih i drugih poslovnih tvrtki koje rade na dugoročnim projektima. Budući da se prihodi i rashodi često odgađaju tijekom radova na tim dugoročnim projektima, društva žele odgoditi poreznu obvezu. Metoda izvršenja ugovora priznaje sve prihode i rashode izravno povezane s dugoročnim ugovorom kada je posao izvršen.¹²

Slijedeći uvjeti za priznavanje prihoda od prodaje roba i usluga također moraju biti ispunjeni:

- a. Postoji uvjerljiv dokaz o ugovoru
- b. Roba je isporučena ili su usluge obavljene
- c. Prodavateljeva cijena je određena ili određiva

---

¹² Prilagođeno prema „What are the differences between percentage of completion and the completed contract method“, dostupno na URL: <http://www.investopedia.com/ask/answers/101314/what-are-differences-between-percentage-completion-and-completed-contract-method.asp> (20.06.2016.)

Prihodi koji nastaju uporabom imovine subjekta od strane drugih, čime društvo ostvaruje kamate, prihod od licenci i dividende, trebaju se priznati kada postoji razumno uvjerenje u vezi mjerenja i naplate.

Navedeni prihodi trebaju se priznati po slijedećim odredbama:

- a. Kamate na vremenski proporcionalnoj osnovi
- b. Licence se priznaju na osnovu nastanka događaja u skladu sa sadržajem odnosnoga ugovora
- c. Dividende se priznaju kad se utvrdi pravo dioničara na isplatu.

Priznavanje prihoda zahtijeva da je prihod mjerljiv i da je naplata prilično izvjesna. Kada postoji razumno uvjerenje o naplati, prihod se priznaje, čak iako je novčani primitak odgođen. Ako postoji neizvjesnost o izvjesnosti naplate, može biti prikladno priznati prihode samo onda kada je primljen novčani primitak.

Prihodi uključuju samo bruto priljeve ekonomskih koristi. Naplaćene svote u ime trećih osoba, kao na primjer porez na promet roba i usluga, nisu ekonomske koristi koje pritječu u društvo i ne rezultiraju povećanjem kapitala. Stoga su navedene isključene iz prihoda.

Slično tome, u zastupničkom odnosu, bruto priljevi ekonomskih koristi obuhvaćaju svote prikupljene na ime glavnice koje ne rezultiraju povećanjem kapitala za društvo. Svote prikupljene u ime nalogodavca nisu prihodi. Umjesto toga, prihod je svota provizije.

5.3. Objavljivanje

Društvo treba objaviti politiku priznavanja prihoda. Ako društvo ima različite politike za različite vrste transakcija prihoda, računovodstvene politike za svaku materijalnu vrstu transakcije trebaju biti objavljene. Ukoliko transakcije prodaje imaju višestruke elemente, kao što su proizvodi i usluge, društvo treba jasno navesti računovodstvenu politiku za svaki element, kao i kako se višestruki elementi određuju i mjere. Ako prodajne transakcije imaju višestruke elemente, računovodstvena politika može sadržavati stavke kao što su opis i priroda takvog sporazuma, uključujući izvršenje, otkaz ili raskid.

Ako se koristi metoda izvršenja ugovora društvo treba objaviti razloge zašto je koristilo tu metodu, a ne metodu stupnja dovršenosti transakcije.

Društvo treba odvojeno objaviti, bilo na izvještaju o poslovanju ili u bilješkama uz financijske izvještaje, glavne kategorije priznatih prihoda tijekom razdoblja kako bi pomogao čitatelju razumijevanje izvora prihoda i njihov utjecaj na financijske izvještaje.

Neophodna je procjena kako bi se odredile kategorije koje koristi društvo. Društvo može izdvojiti izvore na temelju očekivanog životnog vijeka (npr. početak i trajanje naknada za franšizu) i značajno razlikovati zaradu ili izvore koji se razlikuju od standardog poslovanja (npr. proizvodno društvo koje ima prihode od ulaganja).¹³

---

¹³ Prilagođeno prema Financial Reporting Framework for Small and Medium-Sized Entities (FRF okviru za SMS), dostupno na <https://www.aicpa.org/> (20.06.2016.)

6. SASTAVLJANJE IZVJEŠTAJA O NOVČANOM TIJEKU

6.1. Svrha i opseg

Prema pravilima FRF računovodstvenog okvira, podaci o novčanim tijekovima društva pružaju korisnicima financijskih izvještaja osnovu za ocjenjivanje sposobnosti društva da stvara novac i novčane ekvivalente, kao i potrebe društva za korištenjem tih novčanih tokova. Uzimajući u obzir vrijeme i izvjesnost stvaranja novčanih tokova, adekvatnost očekivanog novčanog tijeka procijenjuje se na temelju novčanih resursa koji su potrebni kako bi se platile postojeće financijske obveze, financiranje i rast imovine te podjela vlasnicima.

Povijesni podaci o novčanom tijeku često se koriste kao pokazatelj svote, vremena i izvjesnosti budućih novčanih tokova. Prema FRF okviru, cilj poglavlja koji se odnosi na novčane tokove je zahtijevati pružanje podataka o povijesnim promjenama stanja novca i novčanih ekvivalenata društva putem izvještaja o novčanim tokovima, kojima se novčani tokovi tijekom razdoblja razvrstavaju na one poslovnih, ulagačkih i financijskih. Izvještaj o novčanim tokovima potreban je kao sastavni dio cjelovitog skupa financijskih izvještaja za svako razdoblje za koje se oni prezentiraju.

Korisnici financijskih izvještaja društava zainteresirani su za to kako društvo stvara i koristi novac i novčane ekvivalente. Društvo koje prezentira konsolidirane financijske uključuje i konsolidirani izvještaj o novčanom toku u kojem se novčani tokovi eliminiraju (krediti između povezanih društava, otplate i drugi novčani transferi).

Novčani ekvivalenti su kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate svote novca, te koja su podložna značajnom riziku promjena vrijednosti.

Novčani ekvivalenti drže se radi ispunjenja kratkoročnih novčanih obveza, a ne radi ulaganja ili u druge svrhe. Da bi se ulaganje smatralo novčanim ekvivalentom trebalo bi biti lako pretvorivo u poznatu svotu novca i podložno značajnom riziku promjena vrijednosti. Stoga se ulaganje obično smatra novčanim ekvivalentom samo ako ima kratko dospijeće od 3 mjeseca.

U određenim slučajevima, ulaganja koja ispunjavaju uvjete da budu kvalificirana kao novčani ekvivalenti, mogu biti klasificirana kao ulaganje. Društvo treba odrediti

računovodstvenu politiku te definirati koja će, kratkoročna, visoko likvidna ulaganja, tretirati kao novčane ekvivalente. Na primjer, investicijsko društvo čiji se portfelj sastoji većinom od kratkoročnih visoko likvidnih ulaganja, može odlučiti da takve stavke budu prikazane kao investicije umjesto novčanih ekvivalenata.

Posudbe od banaka se obično smatraju financijskim aktivnostima. Povećanja ili smanjenja prekoračenja na bankovnim računima predstavljaju povećanje ili smanjenje zaduživanja prema banci te to treba biti prikazano kao financijski priljev ili odljev. Neto promjena u prekoračenju u razdoblju treba biti prikazana kao financijska aktivnost.

Novčani tijekomovi isključuju promjene između stavaka koje predstavljaju novac ili novčane ekvivalente, jer su iste dio upravljanja novcem društva, te nisu dio njegovih poslovnih, ulagačkih i financijskih aktivnosti.

Izveštaj o novčanim tokovima mora prikazivati novčane tokove tijekom razdoblja, razvrstane po poslovnim, ulagačkim i financijskim aktivnostima.

Društvo prezentira vlastite novčane tokove od poslovnih, ulagačkih i financijskih aktivnosti na način koji najbolje odgovara njegovom poslovanju. Razvrstavanje po aktivnostima pruža korisnicima podatke koji im omogućavaju procjenu utjecaja tih aktivnosti na financijski položaj društva i svota njegova novca i novčanih ekvivalenata. Ovaj se podatak također može koristiti za ocjenu odnosa među tim aktivnostima.

Jedna transakcija može obuhvatiti novčane tokove koji se različito razvrstavaju. Na primjer, kada novčana otplata kredita sadrži i kamatu i glavnica, kamata se može uključiti u poslovne aktivnosti, dok se glavnica može uključiti u financijske aktivnosti.

6.2. Poslovne aktivnosti

Svota novčanih tokova koji su rezultat poslovnih aktivnosti ključni je pokazatelj razmjera u kojemu je poslovanje subjekta stvorilo dostatne novčane tokove za otplatu zajmova, održanje poslovne sposobnosti subjekta, plaćanje dividendi i ostvarivanje novih ulaganja bez uporabe vanjskih izvora financiranja.

Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti prvenstveno su rezultat glavnih prihodovno-proizvodnih djelatnosti društava. Stoga oni uglavnom nastaju u okviru transakcija i drugih poslovnih događaja koji se uzimaju u obzir pri određivanju dobiti ili gubitaka. Primjeri novčanih tokova od poslovnih aktivnosti:

- (a) novčani primici od prodaje robe i pružanja usluga;
- (b) novčani primici od licenci, naknada, provizija i drugih prihoda;
- (c) novčane isplate dobavljačima proizvoda i usluga;
- (d) novčane isplate zaposlenima i za račun zaposlenih;
- (e) novčani primici i novčane isplate osiguravajućeg društva za premije i odštetne zahtjeve, anuitete i druge koristi od polica osiguranja;
- (f) novčane isplate ili povrat poreza na dobit,
- (g) novčani primici i isplate na temelju ugovora o zastupanju ili vezani za kupnju i prodaju robe.

Neke transakcije, kao što je prodaja kapitalne imovine, mogu stvoriti dobitak ili gubitak koji se uključuje u priznate dobitke ili gubitke. Međutim, novčani tokovi koji se odnose na takve transakcije jesu novčani tokovi od investicijskih aktivnosti. Društvo može posjedovati vrijednosne papire i zajmove namijenjene trgovanju, te su u tom slučaju oni slični zalihama koje su posebno nabavljene za daljnju prodaju. Stoga se novčani tokovi nastali kupnjom i prodajom vrijednosnih papira namijenjenih trgovanju svrstavaju među novčane tokove od poslovnih aktivnosti.

6.3. Ulagačke aktivnosti

Važno je odvojeno objaviti novčane tokove nastale investicijskim aktivnostima, budući da oni prikazuju veličinu nastalih izdataka za sredstva koja su namijenjena stvaranju budućeg prihoda i novčanih tokova. Primjeri novčanih tokova koji nastaju investicijskim aktivnostima su:

- a) novčane isplate za nabavu kapitalne imovine i ostale dugotrajne imovine. Te isplate uključuju one povezane s kapitalizacijom troškova razvoja i izgradnjom nekretnina, postrojenja i opreme u vlastitoj izvedbi prije stavljanja u uporabu;
- b) novčani primici od prodaje kapitalne imovine i ostale dugotrajne imovine;
- c) novčani primici od prodaje vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih subjekata i udjela u zajedničkim pothvatima (osim primitaka za takve instrumente, koji se smatraju novčanim ekvivalentima ili su namijenjeni trgovanju);

- d) novčani primici od prodaje vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih subjekata i udjela u zajedničkim pothvatima (osim primitaka za takve instrumente, koji se smatraju novčanim ekvivalentima ili su namijenjeni trgovanju);
- e) novčani predujmovi i zajmovi odobreni u korist drugih stranaka;
- f) novčani primici od otplata predujmova i zajmova odobrenih u korist drugih stranaka;
- g) novčane isplate na temelju ročnica, terminskih ugovora, ugovora o opciji i swap ugovora osim ako su ti ugovori namijenjeni trgovanju ili ako su plaćanja razvrstana kao financijske aktivnosti; i
- h) novčani primici na temelju ročnica, terminskih ugovora, ugovora o opciji i swap ugovora osim ako su ti ugovori namijenjeni trgovanju ili ako su plaćanja razvrstana kao financijske aktivnosti.

6.4. Financijske aktivnosti

Važno je odvojeno prikazati novčane tokove od financijskih aktivnosti budući da su korisni za predviđanje zahtjeva pružatelja kapitala vezanih uz buduće novčane tokove. Primjeri novčanih tokova od financijskih aktivnosti:

- a) novčani primici od izdavanja dionica ili drugih vlasničkih instrumenata;
- b) novčane isplate vlasnicima za stjecanje ili otkup dionica subjekta;
- c) novčani primici od izdavanja zadužnica, zajmova, pozajmica, obveznica, hipoteka i drugih kratkoročnih ili dugoročnih posudbi;
- d) novčane otplate posuđenih svota; i
- e) novčane otplate zajmoprimca za smanjenje nepodmirene obveze koja se odnosi na financijski zajam, i
- f) novčane otplate dividendi i kamata na teret zadržane dobiti

6.5. Izvještavanje o novčanim tokovima od poslovnih aktivnosti

Društvo mora izvještavati o novčanim tokovima od poslovnih aktivnosti koristeći ili direktnu (izravnu) ili indirektnu (neizravnu) metodu.

Izravnom metodom se objavljuju glavne skupine bruto novčanih primitaka i bruto novčanih isplata. Te informacije se mogu dobiti :

- a) iz poslovnih knjiga društva;
- b) usklađivanjem prihoda od prodaje, troškova prodaje i drugih stavki računa dobiti i gubitaka s:
  - i. nenovčanim stavkama;
  - ii. promjenama zaliha, te poslovnih potraživanja i obveza u odnosnome razdoblju;
  - iii. drugim vremenskim razgraničenjima prošlih i budućih novčanih primitaka ili isplata;
  - iv. drugim stavkama čiji su novčani učinci ulagački ili financijski novčani tokovi.

Sukladno neizravnoj metodi, neto novčani tok od poslovnih aktivnosti utvrđuje se usklađivanjem dobiti ili gubitka s učincima:

- a) nenovčanih stavki, kao što su amortizacija, rezerviranja, odgođene porezne obveze, neostvarena dobit i troškovi od tečajnih razlika, neraspodijeljena dobit povezanih društava i manjinski udjeli; i
- b) promjena zaliha, te poslovnih potraživanja i obveza u odnosnome razdoblju;
- c) drugim vremenskim razgraničenjima prošlih i budućih novčanih primitaka ili isplata
- d) prihodima, troškovima, dobitima.

6.6. Izvještavanje o novčanim tokovima od ulagačkih i financijskih aktivnosti

Subjekt je dužan izvješćivati odvojeno o glavnim skupinama bruto novčanih primitaka i bruto novčanih isplata nastalih ulagačkim i financijskim aktivnostima.

6.6.1. Izvještavanje o novčanim tokovima na neto osnovi

Za novčane priljeve i plaćanja koja su rezultat poslovnih, ulagačkih ili financijskih aktivnosti može se izvještavati na neto osnovi za stavke s brzim obrtajem, velikim iznosima i kratkim dospijećima.

Primjer takvih stavaka su novčani primici i isplate u svezi s kratkoročnim kreditima (na primjer, oni koji imaju rok dospjeća od tri mjeseca ili manje) i revolving krediti.

6.7. Novčani tokovi u stranoj valuti

Novčani tokovi nastali transakcijama u stranoj valuti evidentiraju se u izvještajnoj valuti društva na način da se na svotu u stranoj valuti primjenjuje tečaj koji vrijedi za izvještajnu valutu i stranu valutu na datum novčanoga toka.

6.8. Kamate i dividende

Novčani primici od primljenih kamata i dividendi treba klasificirati kao novčani tijekom iz poslovnih aktivnosti. Novčani izdaci koji se odnose na plaćene kamate treba klasificirati kao poslovna aktivnost, osim ako se kapitaliziraju.

Novčani izdaci koji se odnose na plaćene dividende treba klasificirati kao novčani tijekom iz financijskih aktivnosti.

6.9. Porezi na dobit

Novčani tokovi nastali od poreza na dobit prikazuju se odvojeno i razvrstavaju kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti, osim ako ih je moguće posebno povezati s financijskim i ulagačkim aktivnostima.¹⁴

---

¹⁴ Ibid

7. ZAKLJUČAK

U radu je prikazan računovodstveni okvir financijskog izvještavanja za mala i srednja društva u SAD-u. Iako je pojednostavljen te zamišljen kao alternativa cjelovitim GAAP-ovima, čini se da FRF okvir nije baš naišao na široku primjenu u SAD-u. Navedeno proizlazi iz razloga da društva mogu birati ipak dosta jednostavniju metodu načela blagajne ili obračunsku metodu (po kojoj se prihodi priznaju ako je vjerojatno da će buduće gospodarske koristi pritecати u subjekt i da se te koristi mogu pouzdano izmjeriti).

U načelu, porezne vlasti u SAD-u zahtijevaju da društva koja imaju zalihe koriste obračunsku metodu za kupnju i prodaju robe, a društva koja se bave prodajom usluga mogu birati između načela blagajne i obračunske metode. Zakoni o porezu na dobit obično ne zahtijevaju prezentaciju financijskih izvještaja.

FRF za SMEs u mnogočemu odgovara obračunskoj metodi, ali FRF okvir pruža sveobuhvatnije i dosljedno izvješćivanje te pruža više informacija o financijskom položaju društva. U slučaju da društvo traži kredit banke, banka bi zatražila reviziju od strane CPA (ovlaštenog javnog računovođe) te ne bi zahtijevala da društvo vodi i prezentira FRF za SMEs.

U usporedbi s RH gdje je prisutna prenormiranost, prečeste izmjene zakona, dvosmislenost i nerazumljivost propisa, zakonski propisi za ona društva koja ne kotiraju na burzi su u SAD-u mnogo manje zahtjevni, jednostavniji te ne oduzimaju vrijeme i ostale resurse poduzenicima. Također, društva u SAD-u koja ne kotiraju na burzi nisu dužna javno objavljivati svoje financijske izvještaje nasuprot RH gdje se svi izvještaji društava moraju javno objavljivati.

Pojedini elementi FRF okvira identični su MSFI-ima za SMEs te bi primjena FRF okvira u SAD-u pridonijela harmonizaciji i standardizaciji financijskog izvještavanja.

Međutim, kako su troškovi uvođenja FRF okvira preveliki, imalo bi smisla primjenjivati FRF okvir samo za ona društva koja namjeravaju u doglednoj budućnosti izaći na tržište kapitala.

8. POPIS LITERATURE

1. American Institute of Certified Public Accountants, 2013. Financial Reporting Framework for Small and Medium-Sized Entities. New York, NY 10036-8775. URL: <https://www.aicpa.org/> , [pristupljeno 20.06.2016.]
2. IRS Tax Information For Businesses, URL: <http://www.irs.gov/Businesses> , [pristupljeno 20.06.2016.]
3. OCBOA and Supplementary Information, URL: <http://www.aicpa.org/interestareas/governmentalauditquality/resources/auditpracticetoolsaids/pages/ocboaandsi.aspx> , [pristupljeno 20.06.2016.]
4. Steven Mbragg, (2011). Wiley GAAP 2012. John Wiley & Sons, Inc, Hoboken, New Jersey
5. What are the differences between percentage of completion and the completed contract method, URL: <http://www.investopedia.com/ask/answers/101314/what-are-differences-between-percentage-completion-and-completed-contract-method.asp> , [pristupljeno 20.06.2016.]